

Byla C-604/20

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2020 m. lapkričio 16 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Bundesarbeitsgericht (Federalinis darbo teismas, Vokietija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2020 m. birželio 24 d.

Atsakovė, kita apeliacinio proceso šalis ir kasatorė:

ROI Land Investments Ltd.

Ieškovas, apeliantas ir kita kasacinio proceso šalis:

FD

Pagrindinės bylos dalykas

Tarptautinė jurisdikcija, taikytinos nacionalinės teisės nustatymas

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Sjungos teisės išaiškinimas, SESV 267 straipsnis

Prejudiciniai klausimai

1. Ar 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (toliau – Reglamentas Nr. 1215/2012) 6 straipsnio 1 dalį, siejamą su 21 straipsnio 2 dalimi ir 1 dalies b punkto i papunkčiu, reikia aiškinti taip, kad darbuotojas gali pareikšti ieškinį juridiniam asmeniui, kuris nėra jo darbdavys ir kurio buveinės vieta, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1215/2012 63 straipsnio 1 dalį, yra ne valstybėje narėje, tačiau kuris remiantis

- garantiniu susitarimu tiesiogiai atsako darbuotojui dėl reikalavimų, kylančių iš individualios darbo sutarties su trečiuoju asmeniu, vietos, kurioje arba iš kurios darbuotojas paprastai atlieka arba paskutinį kartą atliko savo darbą būdamas darbo santykiuose su šiuo trečiuoju asmeniu, teisme, jei darbo sutartis su šiuo trečiuoju asmeniu nesant garantinio susitarimo nebūtų sudaryta?
2. Ar Reglamento Nr. 1215/2012 6 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad išlyga dėl Reglamento Nr. 1215/2012 21 straipsnio 2 dalies neleidžia taikyti pagal valstybės narės nacionalinę teisę galiojančios jurisdikcijos taisyklės, suteikiančios darbuotojui galimybę pareikšti ieškinį juridiniam asmeniui, kuris pirmajame klausime aprašytomis aplinkybėmis tiesiogiai jam atsako dėl reikalavimų, kylančių iš individualios darbo sutarties su trečiuoju asmeniu, kaip darbdavio „teisių perėmėjui“ įprastinės darbo vietos teisme, jei tokios jurisdikcijos nėra pagal Reglamento Nr. 1215/2012 21 straipsnio 2 dalį, siejamą su 1 dalies b punkto i papunkčiu?
  3. Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai, o į antrąjį klausimą – teigiamai:
    - a) ar Reglamento Nr. 1215/2012 17 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad sąvoka „profesinė veikla“ apima samdomą darbą, vykdomą susiklosčius darbo santykiams?
    - b) Jei į šį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar Reglamento Nr. 1215/2012 17 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad garantinis susitarimas, pagal kurį juridinis asmuo tiesiogiai atsako dėl darbuotojo reikalavimų, kylančių iš individualios darbo sutarties su trečiuoju asmeniu, yra sutartis, kurią darbuotojas sudaro siekdamas tikslo, kurį galima priskirti jo profesinei veiklai?
  4. Jei, remiantis atsakymais į pirmiau pateiktus klausimus, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas turėtų tarptautinę jurisdikciją priimti sprendimą byloje:
    - a) Ar 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės (Roma I) 6 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad sąvoka „profesinė veikla“ apima samdomą darbą, vykdomą susiklosčius darbo santykiams?
    - b) Jei į šį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar reglamento „Roma I“ 6 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad garantinis susitarimas, pagal kurį juridinis asmuo tiesiogiai atsako darbuotojui dėl reikalavimų, kylančių iš individualios darbo sutarties su trečiuoju asmeniu, yra sutartis, kurią darbuotojas sudaro siekdamas tikslo, kurį galima priskirti jo profesinei veiklai?

Nurodomos Sąjungos teisės nuostatos

2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 351, 2012, p. 1, toliau – Reglamentas Nr. 1215/2012), visų pirma 17, 18, 20 ir 21 straipsniai

2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinės prievolės taikytinos teisės (Roma I) (OL L 177, 2008, p. 6; toliau – reglamentas „Roma I“), visų pirma 6 straipsnis

Nurodomos nacionalinės teisės nuostatos

Arbeitsgerichtsgesetz (Darbo teismų įstatymas, toliau – *ArbGG*), visų pirma 3 ir 48 straipsniai

Trumpas faktinių aplinkybių ir proceso pagrindinėje byloje aprašymas

- 1 Atsakovė yra nekilnojamojo turto srityje veikianti bendrovė. Jos centrinė administracija yra Kanadoje. Ieškovas, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra Vokietijoje, nuo 2015 m. rugsėjo mėn. pabaigos pagal „Service agreement“ (paslaugų sutartis) dirbo pas atsakovę kaip „Deputy Vice President Investors Relations“ (už santykius su investuotojais atsakingas viceprezidentas) ir daugiausia rūpinosi investuotojų pritraukimu atsakovės nekilnojamojo turto sandoriams. Dėl, šalių nuomone, ieškovo užimtumo statuso neapibrėžtumo šalys nutarė „perkelti“ sutartinius santykius į naujai steigiamą Šveicarijos bendrovę. 2015 m. lapkričio mėn. viduryje šalys susitarė nutraukti „Service agreement“ atgaline data. Ieškovo pridedamame rašte buvo nurodyta, kad jis pasirašė susitarimą su sąlyga, jog bus sudarytas lygiavertis susitarimas dėl vadovavimo steigiamai Šveicarijos bendrovei sutarties.
- 2 2016 m. sausio 14 d. atsakovė pagal Šveicarijos teisę įsteigė patronuojamąją bendrovę *R Swiss AG*. 2016 m. vasario 12 d. ieškovas sudarė rašytinę darbo sutartį su *R Swiss* dėl šios bendrovės direktoriaus pareigų. Pagal šią darbo sutartį ieškovas turėjo gauti pradinę 170 000 JAV dolerių (USD) dydžio premiją ir 42 500 USD dydžio mėnesinį atlygį. Pradine premija ieškovui turėjo būti kompensuojamas atlyginimas už keturis mėnesius.
- 3 2016 m. vasario 12 d. šalys taip pat pasirašė „patron agreement“ (toliau pagal šalių vartojamą formuluotę – garantinis susitarimas). Jame nustatyta:

„1 straipsnis

R įsteigia patronuojamąją bendrovę *R Swiss AG* prekybai Europoje. Šios bendrovės aukščiausio rango vadovas yra direktorius. Remdamasi šia prielaida, R pareiškia:

2 straipsnis

R visiškai atsako už įsipareigojimų, susijusių su *R Swiss AG* sutartimis, vykdymą dėl jos direktoriaus bendradarbiavimo su *R Swiss AG*.“

- 4 2016 m. balandžio 1 d. ieškovas ir *R Swiss* sudarė naują darbo sutartį, kuri pakeitė ankstesnę ir kurioje jie susitarė dėl 255 000 USD dydžio pradinės premijos mokėjimo, o kitos sutarties sąlygos iš esmės nesikeitė. Šiai darbo sutarčiai, kaip ir ankstesniajai, sutarta taikyti Šveicarijos teisę.
- 5 2016 m. liepos 11 d. *R Swiss* pranešė ieškovui nutraukianti darbo sutartį.
- 6 2016 m. lapkričio 2 d. sprendimu *Arbeitsgericht Stuttgart* (Štutgarto darbo teismas) pripažino šį atleidimą iš darbo negaliojančiu ir iš *R Swiss* priteisė ieškovui 255 000 USD dydžio pradinę premiją ir 212 500 USD dydžio atlyginimą už 2016 m. balandžio–rugspjūčio mėn. laikotarpį. Šis sprendimas įsiteisėjo, tačiau *R Swiss* įpareigojimo mokėti neįvykdė.
- 7 2017 m. kovo mėn. pradžioje pagal Šveicarijos teisę dėl *R Swiss* turto buvo pradėta bankroto procedūra. 2017 m. gegužės mėn. pradžioje ši procedūra baigta dėl nepakankamo turto.
- 8 Pagrindinėje byloje ieškovas, remdamasis garantiniu susitarimu, reikalauja, kad atsakovė sumokėtų jam *R Swiss* mokėtinas sumas pagal minėtą *Arbeitsgericht Stuttgart* sprendimą. Be to, dėl kitų įsipareigojimų, kylančių iš jo darbo santykių su *R Swiss*, nevykdymo jis prašo sumokėti iš viso 595 000 USD dydžio atlyginimą už 2016 m. rugsėjo mėn. – 2017 m. lapkričio mėn.
- 9 Pirmojoje instancijoje ieškinys buvo atmestas motyvuojant, kad Vokietijos teismai neturi tarptautinės jurisdikcijos. Vis dėlto apeliacinės instancijos teismas nusprendė, kad Vokietijos darbo teismai turi jurisdikciją, ir patenkino ieškinį. Kasaciniu skundu prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiame teisme atsakovė prašo palikti galioti pirmosios instancijos teismo sprendimą.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų santrauka

- 10 Ar atsakovės kasacinis skundas bus tenkinamas, iš esmės priklauso nuo atsakymo į klausimą, ar Vokietijos teismai turi tarptautinę jurisdikciją. Ši jurisdikcija galėtų kilti, pirma, iš Reglamento Nr. 1215/2012 21 straipsnio 2 dalies, siejamos su 21 straipsnio 1 dalies b punkto i papunkčiu (1 klausimas), antra, iš *ArbGG* 48 straipsnio 1a dalies, siejamos su 3 straipsniu, tačiau galimybė taikyti šią nacionalinę nuostatą neaiški (2 klausimas), ir, trečia, iš Reglamento Nr. 1215/2012 18 straipsnio 1 dalies tuo atveju, jei ieškovas gali būti laikomas „vartotoju“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą (3 klausimas). Jeigu Vokietijos teismai iš tikrųjų turi jurisdikciją, taip pat kyla klausimas, kuri nacionalinė teisė taikytina garantiniam susitarimui (4 klausimas).

Dėl pirmojo klausimo

- 11 Reglamentas Nr. 1215/2012 pagal jo 66 straipsnio 1 dalį taikomas *ratione temporis*, nes ieškinys pareikštas 2017 m. kovo mėn., t. y. po 2015 m. sausio 10 d. Reglamentas taip pat taikomas *ratione materiae* pagal jo 1 straipsnio 1 dalies 1 punktą.
- 12 Reglamento Nr. 1215/2012 taikymui visada būtinas tarptautinis elementas yra, nes atsakovė – užsienio bendrovė, neturinti registruotos buveinės šalies viduje. Kaip nustatė apeliacinės instancijos teismas, jos centrinė administracija, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1215/2012 63 straipsnio 1 dalies b punktą, yra Kanadoje. Be to, šalys sutinka su tuo, kad ten yra ir oficiali jos buveinės vieta, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1215/2012 63 straipsnio 1 dalies a punktą.
- 13 Jeigu atsakovės buveinės vieta yra ne valstybėje narėje, Vokietijos teismų tarptautinė jurisdikcija nustatoma pagal Reglamento Nr. 1215/2012 6 straipsnio 1 dalį, kurioje daroma nuoroda į valstybių narių teisę, tačiau aiškiai pažymima, kad negali būti pažeidžiamos tam tikros Reglamente Nr. 1215/2012 nustatytos jurisdikcijos taisyklės. To straipsnio 2 dalis nagrinėjamu atveju neturi reikšmės, nes Vokietijos jurisdikcijos taisyklėse nedaroma skirtumų pilietybės pagrindu.
- 14 Išimtinės jurisdikcijos pagal Reglamento Nr. 1215/2012 24 ar 25 straipsnius nėra. Reglamento Nr. 1215/2012 26 straipsnis taip pat nereikšmingas, nes atsakovė visose instancijose rėmėsi Vokietijos teismų jurisdikcijos nebuvimu.
- 15 Vis dėlto galbūt jurisdikcija galima pagal Reglamento Nr. 1215/2012 21 straipsnio 2 dalį, siejamą su 21 straipsnio 1 dalies b punkto i papunkčiu. Šiuo klausimu reikia išsiaiškinti, ar tos nuostatos taip pat taikomos, kai, kaip nagrinėjamu atveju, pats atsakovas nėra darbdavys, bet pagal garantinį susitarimą atsako už reikalavimus, reiškiamus darbdaviui pagal darbo sutartį, o darbo sutartis nebūtų sudaryta nesant garantinio susitarimo.
- 16 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas daro prielaidą, kad tarp ieškovo ir *R Swiss* sudaryta darbo sutartis yra „individuali darbo sutartis“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1215/2012 II skyriaus 5 skirsnį („Jurisdikcija dėl bylų, susijusių su individualiomis darbo sutartimis“). Vis dėlto iš šios darbo sutarties kylantys reikalavimai pagrindinėje byloje nagrinėjami tik netiesiogiai. Ieškovas reikalavimus atsakovei grindžia 2016 m. vasario 12 d. garantiniu susitarimu.
- 17 Pagal garantinio susitarimo 2 straipsnį atsakovė šiuo susitarimu perėmė „visišką atsakomybę už įsipareigojimų, susijusių su sutartimis“, kurias ieškovas sudaro su *R Swiss* atsižvelgiant į jo, kaip direktoriaus veiklą, vykdymą. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas supranta šį susitarimą taip, kad atsakovė teisiškai privalomai įsipareigojo ieškovui suteikti *R Swiss* pakankamai finansinių išteklių, kad ši iš tikrųjų galėtų įvykdyti savo finansinius įsipareigojimus jam. Taigi garantinis susitarimas nagrinėjamu atveju yra privaloma vienašalė sutartis,

panaši į garantiją ar garantinį raštą. Bent jau patrunuojamos bendrovės nemokumo, kurį įrodo *R Swiss* bankrotas, atveju šis susitarimas pagrindžia atsakovės pareigą prisiimti atsakomybę, iš kurios ieškovas gali kildinti reikalavimus, ir tam nebūtina, kad pirma liktų neįvykdyti *R Swiss* pareikšti reikalavimai.

- 18 Tiesa, atsakovė nėra *R Swiss*, kaip darbdavė, teisių perėmėja. Nepaisant to, kad buvo *R Swiss* patronuojančioji bendrovė, ji neturėjo teisės duoti nurodymų ieškovui.
- 19 Teisingumo Teismas dar nėra nagrinėjęs klausimo, ar tokiu atveju taikytina Reglamento Nr. 1215/2012 21 straipsnio 2 dalis. Atsakymas į šį klausimą taip pat nėra toks aiškus, kad nekiltų jokių pagrįstų abejonių.
- 20 Vokietijos doktrinoje yra dalis manančiųjų, kad darbo sutarties šalims gali būti taikomi tik Reglamento Nr. 1215/2012 20–23 straipsniuose aiškiai nustatyti jurisdikcijos pagrindai. Kiti autoriai teigia, jog savaime neatmestina galimybė, kad šios nuostatos taip pat galėtų būti taikomos tuo atveju, kai siekiant užtikrinti iš darbo santykių kylančius reikalavimus ieškinys pareiškiamas trečiajam asmeniui.

Dėl antrojo klausimo

- 21 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas daro prielaidą, kad Vokietijos teismai turi tarptautinę jurisdikciją pagal nacionalinę teisę. Teritorinė darbo teismo jurisdikcija kildinama iš *ArbGG* 48 straipsnio 1a dalies, siejamos su 3 straipsniu, pagal kurią jurisdikciją turi teismas, kurio teritorijoje darbuotojas paprastai dirba, net jei ieškinys pareiškiamas ne pačiam darbdaviui, o jo teisių perėmėjui. Sąvoka „teisių perėmėjas“ pagal prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo jurisprudenciją turi būti aiškinama plačiai ir taip pat apima atsakomybę, kylančią iš garantinio susitarimo, kurį galima palyginti su garantija. Tokiu pagrindu egzistuojanti teritorinė jurisdikcija pagal Vokietijos teisę rodo tarptautinę jurisdikciją; todėl laikoma, kad teritorinę jurisdikciją turintis teismas paprastai taip pat turi tarptautinę jurisdikciją.
- 22 Vis dėlto neaišku, ar *ArbGG* 48 straipsnio 1a dalis gali būti taikoma kartu su Reglamento Nr. 1215/2012 20 ir paskesniuose punktuose nustatytais jurisdikcijos taisyklėmis.
- 23 Pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją Reglamento Nr. 1215/2012 II skyriaus 5 skirsnio nuostatos yra ne tik specialios, bet ir išsamios (2017 m. rugsėjo 14 d. Sprendimo *Nogueira ir kt.*, C-168/16 ir C-169/16, EU:C:2017:688, 51 punktą ir 2018 m. birželio 21 d. Sprendimo *Petronas Lubricants Italy*, C-1/17, EU:C:2018:478, 25 punktą). Taigi Reglamento Nr. 1215/2012 20–23 straipsniuose jų taikymo srityje išsamiai reglamentuojami galimi jurisdikcijos pagrindai bylose, kurių dalykas yra reikalavimas, kylantis iš individualios darbo sutarties. Tai, kad aiškinti šiuos straipsnius gali tik Teisingumo Teismas, užtikrina vienodą šių taisyklių taikymą valstybėse narėse. Tai leidžia ieškovui lengviau

nustatyti teismą, į kurį jis gali kreiptis, o atsakovui – pagrįstai numatyti teismą, kuriame jam gali būti iškelta byla (žr. 2003 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Pugliese*, C-437/00, EU:C:2003:219, 16 punktą).

- 24 Šiomis aplinkybėmis, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, yra pagrindo manyti, kad nacionalinės jurisdikcijos taisyklės negali būti taikomos kartu su Reglamento Nr. 1215/2012 21 straipsnio 2 dalimi, net jei jos yra palankios darbuotojui. Vis dėlto ši išvada nėra tokia aiški, kad nekiltų jokių pagrįstų abejonių.

Dėl trečiojo klausimo

- 25 Jeigu Teisingumo Teismas į pirmąjį klausimą atsakytų neigiamai, o į antrąjį – teigiamai, lemiamą reikšmę turi tai, ar ieškovas gali būti laikomas „vartotoju“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1215/2012 18 straipsnio 1 dalį, kiek tai susiję su reikalavimų, kylančių iš garantinio susitarimo, pareiškimu (tokią prielaidą darė apeliacinės instancijos teismas). Pagal šią nuostatą, kurios turi būti laikomasi ir pagal Reglamento Nr. 1215/2012 6 straipsnio 1 dalį, vartotojas gali pareikšti ieškinį kitai sutarties šaliai arba valstybės narės, kurioje yra tos sutarties šalies nuolatinė gyvenamoji (buveinės) vieta, arba, neatsižvelgiant į kitos sutarties šalies nuolatinę gyvenamąją (buveinės) vietą, – vartotojo nuolatinės gyvenamosios vietos teismuose.
- 26 Materialinė Reglamento Nr. 1215/2012 18 straipsnio 1 dalies taikymo sritis nustatoma remiantis Reglamento Nr. 1215/2012 17 straipsniu. 2016 m. vasario 12 d. garantinis susitarimas yra „sutartis“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą. Vis dėlto neaišku, ar ieškovas nagrinėjamomis aplinkybėmis laikytinas „vartotoju“. Pagal Reglamento Nr. 1215/2012 17 straipsnio 1 dalį tai turi būti asmuo, sudaręs sutartį, kurios dalykas nėra laikomas šio asmens komercine ar profesine veikla.
- 27 Tai, ar garantinis susitarimas yra sutartis, kurią galima priskirti ieškovo profesinei veiklai, priklauso nuo atsakymo į klausimą, ar sąvoka „profesinė“ apima tik savarankišką veiklą, ar ir samdomą darbą, visų pirma darbą pagal darbo sutartį. Kiek matyti, Teisingumo Teismas nėra priėmęs šį klausimą išaiškinančio sprendimo. Atsakymas į šį klausimą ginčytinas.
- 28 Yra dalis manančiųjų, kad „profesinė veikla“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1215/2012 17 straipsnio 1 dalį, turi būti aiškinama tik kaip savarankiška (laisvosios profesijos) veikla. Todėl sutartys, kurias darbuotojas sudaro savo profesinei veiklai, galėtų būti laikomos vartojimo sutartimis. Kitų nuomone, darbuotojas nėra vartotojas, kaip tai suprantama pagal Sąjungos teisę, todėl Reglamento Nr. 1215/2012 17 straipsnis pagal analogiją netaikomas darbuotojų ir darbdavių ieškiniams.

- 29 Teisingas Reglamento Nr. 1215/2012 17 straipsnio 1 dalies išaiškinimas, susijęs su sąvoka „profesinė veikla“, nėra toks akivaizdus, kad nekiltų jokių pagrįstų abejonų.
- 30 Šios nuostatos formuluotė neleidžia daryti aiškios išvados. Sąvoka „profesinė“ vokiečių kalboje tiek bendraja, tiek teisine prasme apima bet kokią nuolatinę veiklą, kuria siekiama sukurti ir išlaikyti pragyvenimo pagrindą, taigi tiek savarankišką veiklą, tiek samdomą darbą. Versijos prancūzų ir anglų kalbomis neleidžia daryti jokios kitos išvados.
- 31 Likusios Reglamento Nr. 1215/2012 17 straipsnio 1 dalies c punkte nustatytos sąlygos, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomone, įvykdytos. Šioje byloje susiklosčiusi situacija, kai vartotojo sutarties šalis „susieja“ savo komercinę ar profesinę veiklą su valstybe nare, kurioje yra vartotojo nuolatinė gyvenamoji vieta, o sutartis priskiriama tokios veiklos sričiai.
- 32 Sąvoka „susieja“ reiškia, kad prekybininkas turi būti tam tikru būdu pareiškęs savo tikslą užmegzti prekybos ryšius su vartotojais iš vienos valstybės narės ar kelių valstybių narių, įskaitant tą, kurios teritorijoje vartotojas turi savo nuolatinę gyvenamąją vietą (žr. 2010 m. gruodžio 7 d. Sprendimo *Pammer ir Hotel Alpenhof*, C-585/08 ir C-144/09, EU:C:2010:740, 80 ir paskesnius punktus). Remiantis apeliacinės instancijos teismo išvadomis, taip ir yra, nes atsakovė naudojosi ieškovu, kad pritrauktų investuotojų savo nekilnojamojo turto projektams Europos rinkoje, įskaitant Vokietiją. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, aplinkybė, kad garantinis susitarimas nėra nekilnojamojo turto sandoris, neturi reikšmės. Pakanka, kad sutartis priskiriama komercinės veiklos sričiai. Ši sritis paprastai apima ir darbuotojų priėmimą į darbą komercinei veiklai įgyvendinti.

Dėl ketvirtojo klausimo

- 33 Tuo atveju, jei Vokietijos teismai turi tarptautinę jurisdikciją, siekiant išspręsti nagrinėjamą bylą svarbu nustatyti, ar Vokietijos materialinė teisė taikoma garantiniam susitarimui. Tai priklauso nuo to, ar garantinis susitarimas yra „vartojimo sutartis“, kaip tai suprantama pagal reglamento „Roma I“ 6 straipsnį, t. y. sutartis, kurią šalys sudarė siekdamos tikslų, kurie gali būti laikomi nesusijusiais su ieškovo darbu.
- 34 Reglamentas „Roma I“ pagal jo 28 straipsnį taikomas *ratione temporis*, nes garantinis susitarimas buvo sudarytas po 2009 m. gruodžio 17 d. Be to, šis susitarimas susijęs su skirtingų valstybių teise (reglamento „Roma I“ 1 straipsnio 1 dalis), nes ieškovo gyvenamoji vieta ir atsakovės buveinė yra skirtingose valstybėse. Galimybės pasirinkti taikytiną teisę, kaip tai suprantama pagal reglamento „Roma I“ 3 straipsnį, nėra.
- 35 Teisė, taikytina šalims nepasirinkus sutarties teisės, nedarant poveikio reglamento „Roma I“ 5–8 straipsnių taikymui, nustatoma pagal šio reglamento 4 straipsnį. Iš

šiuo klausimu pirmenybę 4 straipsnio atžvilgiu turinčių reglamento „Roma I“ 5–8 straipsnių nuostatų svarstyti tik „vartojimo sutarties“, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 6 straipsnio 1 dalį, buvimas. Reglamento 8 straipsnis negali būti taikomas, nes garantinis susitarimas yra nuo darbo sutarties atskirtas teisinis sandoris, turintis tikrinę reikšmę.

- 36 Pagal reglamento „Roma I“ 6 straipsnio 1 dalies b punktą sutarčiai, sudarytai tarp fizinio asmens, siekiančio tikslų, kurie gali būti laikomi nesusijusiais su jo darbu (vartotojo), ir kito asmens, atliekančio savo darbą arba vykdančio profesinę veiklą, (profesionalo), taikoma vartotojo įprastos gyvenamosios vietos valstybės teisė, jei profesionalas bet kokiais priemonėmis kreipia komercinę ar profesinę veiklą į tą valstybę ar kelias valstybes, tarp kurių yra ta valstybė, ir ta sutartis patenka į tokios veiklos sritį. Šiuo klausimu, kaip jau nurodyta nagrinėjant trečiąjį klausimą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas daro prielaidą, kad atsakovė savo komercinę veiklą, be kita ko, siejo su Vokietija ir kad garantinis susitarimas patenka į šios veiklos sritį. Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas, neturėdamas Teisingumo Teismo *ex ante* išaiškinimo, negali nuspręsti, ar sąvoka „profesinė veikla“ apima samdomą darbą, susijusį su darbo santykiais ir, jei taip, ar garantinis susitarimas, kuriuo siekiama užtikrinti iš samdomo darbo kylančius reikalavimus, priskirtinas profesinei veiklai. Nors nuostatų turinys ir nėra visiškai identiškas, šiuo klausimu taikytina ne kas kita, kas taikoma ir vadovaujantis Reglamento Nr. 1215/2012 17 straipsnio 1 dalies nuostata, kuri yra lemiamą nustatant tarptautinę jurisdikciją.